

РЕШЕНИЕ

№ 143

гр. Пазарджик, 01.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ПАЗАРДЖИК, I ГРАЖДАНСКИ СЪСТАВ, в
публично заседание на двадесет и седми април през две хиляди двадесет и
втора година в следния състав:

Председател: Минка П. Трънджиева

Членове: Венцислав Ст. Маратилев
Димитър П. Бозаджиев

при участието на секретаря Лилия Г. Кирякова
като разгледа докладваното от Минка П. Трънджиева Въззивно гражданско
дело № 20225200500221 по описа за 2022 година

Производството е по чл.258 и следващите от Граждански процесуален
кодекс.

С решение на Районен съд В. , постановено по гр.д.№ 1086/2021 година
е осъдена Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. „Витоша“ 2
да заплати на В. В. Д., с ЕГН *****, с настоящ адрес: град В., ул. „П.“
№ 8, на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ сумата от 500 /петстотин/ лева,
представляваща обезщетение за имуществени вреди, претърпени вследствие
на обвинение в извършване на престъпление, за което било образувано
наказателно производство № 483/2019г., по описа на РУ К. и № 1107/2019г.,
по описа на Районна прокуратура В., Териториално отделение К., прекратено
на основание чл. 243, ал.1, т.1 във връзка с чл. 24, ал.1, т.1 от НПК, поради
липса на извършено престъпление с Постановление от 10.08.2020г., ведно със
законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба- 02.11.2021
г. до окончателното изплащане, а на основание чл. 78, ал. 1 ГПК сумата от
310 лв., представляваща разноски в настоящото производство.

В срок постановеното решение е обжалвано от Прокуратурата на
РБ, чрез нейния представител – прокурор в ТП В..

Жалбоподателят намира решението за неправилно, поради нарушаване
на материалния закон, съществено нарушаване на процесуални правила и
необоснованост.

Съдът приел на база установената фактическа обстановка, че доколкото образуваното наказателно производство е било прекратено поради това, че извършеното от ищеца деяние не е престъпление, то и искът е доказан по основание и размер. Съдът не възприел направеното възражение за прекомерност на претендираното адвокатско възнаграждение.

Съдът не възприел възраженията , направени и с писмения отговор на исковата молба и потвърдени в писмените бележки по делото.

Съгласно чл.2, т.3 ЗОДОВ, обезщетение се дължи, когато наказателното производство е прекратено поради това, че извършеното деяние не е престъпление. Не било установено по делото ,че постановлението за прекратяване на наказателното производство е влязло в сила. Не били изложени мотиви от съда по този довод.

Прокуратурата действала законосъобразно и съобразно правомощията й вменени с Конституцията на Република България, Закона за съдебната власт и Наказателно - процесуалния кодекс. От приложените материали по ДП било видно, че по делото е изготвена справка от МВР за датата на връчване на наказателното постановление - 23.08.2019г., лично на дееца - ищец в настоящото производство. В разпита си в качеството на обвиняем по досъдебното производство ищецът Д. потвърдил, че наказателното постановление му е връчено лично през м. август 2019г. Датата на връчване е била опровергана впоследствие в съдебно заседание от служител на МВР. На базата на така събраните доказателства Прокуратурата е изпълнила вменените й от закона правомощия. В тази връзка следва да се приложи чл.5, ал.1 от ЗОДОВ. Най - малкото, в случая, е приложим чл.5, ал.2 ЗОДОВ, тъй като ищецът също е допринесъл и е станал причина за воденото срещу него производство. Това възражение не било обсъждано от съда и липсвали мотиви.

Молят решението да бъде отменено и постановено друго , с което предявения иск – отхвърлен или присъденото обезщетение намалено.

В срок е постъпил писмен отговор.

Ответникът по жалбата я намира за неоснователна.

Правилно и законосъобразно първоинстанционният съд установил и приел за безспорно установено, че срещу него е водено бързо производство

№ 483/2019г., по описа на РУ К. и № 1107/2019г., по описа на Районна прокуратура В., Териториално отделение за престъпление по чл. 343В, ал.2, във връзка с ал.1 от НК, което е завършило с Постановление за прекратяване от 10.08.2020г., същото с правно основание чл. 243, ал.1, т.1 от НПК във връзка с чл. 24, ал.1, т.1 от НПК поради липса на престъпление.

Налице били необходимите предпоставки по смисъла на чл. 2, ал. 1, т. 3 от ЗОДОВ , а именно: 1. Повдигане на обвинение на лице за извършване на престъпление; 2. Наказателното производство да е прекратено поради това, че извършеното деяние не е престъпление 3. Настъпване на вреди и причинно-следствена връзка между незаконното обвинение и вредите.

Постановлението за прекратяване на наказателното производство било влязло в законна сила, тъй като било връчено на В.Д. на 21.08.2020г., видно от приложената обратна разписка и не било обжалвано в срок.

Неоснователни били и възраженията за приложимостта на нормите на чл. 5, ал.1 и 2 от ЗОДОВ. Обяснението на Д. не давало основание за намаляване на обезщетението , тъй като според разпоредбите на Конституцията никой не можел да бъде осъден въз основа на самопризнание.

В проведеното пред въззивната инстанция съдебно заседание представителят на Прокуратурата ,не поддържа доводите във въззивната жалба , основаващи се на чл.5 ал.1 и 2 от ЗОДОВ. Твърди , че решението е неправилно , тъй като няма данни постановлението на прокурора за прекратяване на наказателното производство да е влязло в сила.

Представителят на ответника мотивира съображенията си за неоснователност на това оспорване на иска.

Съдът , като прецени валидността и допустимостта на обжалваното решение ,за да се произнесе по съществуващото на спора , взе предвид следното:

Предявен е иск с правно основание чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ.

В исковата си молба против Прокуратурата на РБ ищецът В. В. Д., с ЕГН *****, с настоящ адрес: град В., ул. „П.” № 8, против твърди, че на 23.10.2019г., с Постановление на разследващ орган ищецът бил привлечен в качеството на обвиняем по бързо производство № 483/2019г., по описа на РУ К. и № 1107/2019г., по описа на Районна прокуратура В., Териториално отделение К., за престъпление по чл. 343В, ал.2, във връзка с ал.1 от НК.

На 01.11.2019г. РП - В., ТО - К. внесла материалите по бързото производство в Районен съд - К. с предложение за освобождаване от

наказателна отговорност и налагане на административно наказание на основание чл. 78А от НК и било образувано наказателно дело № 339 по описа за 2019г., по което ищецът ангажирал за процесуален представител и негов защитник адвокат Е.Г.В. - АК Пазарджик и заплатил адвокатски хонорар в размер на 500 лева, в брой, съгласно Договор за правна защита и съдействие № 003765 и пълномощно, и двете от 26.11.2019 г.

След проведени съдебни заседания бързото производство било върнато на РП - В., ТО - К., която с Постановление от 10.08.2020г. прекратила БП № 483/2019г., по описа на РУ К. и № 1107/2019г., по описа на Районна прокуратура - В., Териториално отделение К., на основание чл. 243, ал.1, т.1 от НПК във връзка с чл. 24, ал.1, т.1 от НПК, поради липса 1 на извършено престъпление.

Твърди, че е претърпял имуществени вреди във връзка с воденото срещу него наказателно дело, които са в размер на 500 лева за заплатено адвокатско възнаграждение.

Моли ответникът да бъде осъден да заплати сумата от 500 /петстотин/ лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, претърпени вследствие на обвинение в извършване на престъпление, за което било образувано наказателно производство № 483/2019г., по описа на РУ К. и № 1107/2019г., по описа на Районна прокуратура В., Териториално отделение К., прекратено на основание чл. 243, ал.1, т.1 във връзка с чл. 24, ал.1, т.1 от НПК, поради липса на извършено престъпление с Постановление от 10.08.2020г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба-02.11.2021 г. до окончателното изплащане.

В срок е постъпил писмен отговор.

Представителят на Прокуратурата оспорва иска по основание и размер.

Счита , че няма действително претърпени вреди, както и причинна връзка между соченото като неоснователно наказателно преследване и търпените вреди.

Прокуратурата действала в съответствие с възложените и правомощия.

Изложени са доводи за характера и тежестта на обвинението , които с оглед характера на претенцията са неотносими към спора.

Поддържа се , че претенцията не е доказана по размер , договора бил нечетлив, а заплатеното възнаграждение било прекомерно.

Позовават се на разпоредбите на чл.5 ал.1 и 2 от ЗОДОВ, като конкретни доводи не са изложени. Позоваването е бланкетно.

В писмения отговор се съдържа отбелязване ,че липсват доказателства за датата , на която постановлението за прекратяване е придобило стабилитет.

В съдебното заседание представители на страните не са участвали.

За първи път в писмените си бележки представителя на Прокуратурата на РБ мотивира доводите си за приложението на чл.5 ал.1 и 2 от ЗОДОВ , като твърди ,че в ДП се съдържа справка от МВР , от която било видно, че наказателното постановление е връчено на ищеца на 23.08.2019 година. Разпитан като обвиняем Д. потвърдил това обстоятелство.Това обосновавало приложението на чл.5 аб.1 от ЗОДОВ или евентуално ал.2 на същия тест.

За първи път също се излага и довод,че не е установено постановлението , с което наказателното производство е прекратено да е връчено на ищеца.

Изложени са доводи и относно размера , които не са относими към така заявената претенция. Такива доводи биха били относими към евентуална претенция за неимуществени вреди.

Съдът , като прецени доказателствата по делото и доводите на страните , прие за установено следното:

Фактическата обстановка не е спорна между страните.

Установено е от представените по делото писмени доказателства , че е образувано бързо производство № 483/2019г., по описа на РУ К. за престъпление по чл. 343В, ал.2, във връзка с ал.1 от НК.

В рамките на това досъдебно производство ищецът е дал обяснения , че е спрял от автопатрул ,на който не е могъл да представи свидетелство за правоуправление , тъй като му е било отнето

Съставен му бил акт , че управлява без него , който му бил връчен лично през м.август 2019 година. От приложената справка е видно , че ищецът има многобройни нарушения на ЗДвП, както и на други относими към такава дейност нормативни актове. От представената справка е видно , че е отразено ,че НП 4.01.2017 година му е връчено през м.август 2019 година.

С Постановление от 01.11.2019 г. било внесено предложение за освобождаването му от наказателна отговорност и налагане на административно наказание на основание чл. 78А от НК, въз основа на което било образувано а.н.д. № 339/2019г., по описа на Районен съд К..

В хода на това производство ищецът ангажирал адвокат Е.Б., ,като видно от приложения договор , който е ясен и четлив му е заплатил сумата от 500 лв., представляваща адвокатско възнаграждение.

Представено е от упълномощения адвокат НП от 4.01.2017 година, в което е отразено ,че то е връчено лично на ищеца на 23.10 2017 година, както и същото наказателно постановление в копие , отразено ,че е връчено през м.август 2019 година. На първото е отбелязано ,че е връчено лично и е положен подпис, докато на второто няма отбелязван и липсва подпис. В проведените съдебни заседания са изяснени причините за тези противоречия , поради което съдебното производство е прекратено и делото е върнато на РП К..

С Постановление от 10.08.2020г. год. на Районна прокуратура К. се наказателно производство по вх. 1107/2019г., по описа на Районна прокуратура - К. (бързо производство № 483/2019г., по описа на РУ К.) е прекратено на основание чл. 243, ал.1, т.1 във връзка с чл. 24, ал.1, т.1 от НПК, поради липса на извършено престъпление.

Постановлението е представено в заверено от страната копие и по делото няма данни за връчването му на ищеца , за да се направи извод за влизането му в сила. Не е приложена обратна разписка.

Възражение ,че постановлението не е влязло в сила не е направено в срока по чл.131 от ГПК, поради което и съдът не се занимава с този въпрос. Единственото своевременно възражение касае доводи за момента на връчване на наказателното постановление ,който би бил относим към момента на изпадане на ответника в забава.В конкретния случай обаче лихва се претендира от момента на предявяване на иска.

При така установеното , съдът намира ,че иска е доказан по основание и размер.

Установено е наличието на предпоставките на чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ.

Направени са възражения от ответника за освобождаване от отговорност на основание чл.5 ал.1 ,съответно намаляване на отговорността по ал.2.Възраженията са направени бланкетно и не са развити в писмени отговор,като и не се поддържат пред въззивната инстанция от представителят на Прокуратурата на РБ.

Очевидно не е налице хипотезата на чл.5 ал.1 от ЗОДОВ за освобождаване на ответника от отговорност. Няма основание и за намаляване на отговорността при приложни нормата на чл.5 ал.2 от ЗОДОВ. Прието е в съдебната практика, че съгласно [чл. 5, ал. 2 ЗОДОБВ](#), когато пострадалият виновно е допринесъл за увреждането, дължимото от държавата обезщетение се намалява. Посочва се, че обезщетението се намалява, когато настъпилия вредоносен резултат е в причинно-следствена връзка с поведението на пострадалия; когато пострадалия с действията си по време на наказателното преследване недобросъвестно е създавал предпоставки за повдигане и поддържане на незаконно обвинение, като направени неистински признания, въвеждането на органите на разследването в заблуждение с цел да се прикрият определени обстоятелства, да се забави или опорочи разследването на престъпление. Очевидно не са налице основания за намаляване на отговорността. Причината , поради която се е стигнало до образуване на наказателното производство не се корени в поведението на ищеца.

Поддържа се довода ,че не са представени по делото доказателства за влизане на постановлението за прекратяване в сила. По делото е приложено цялото водено наказателно дело и съответно ДП , приложено към него, в които не се съдържа постановление за прекратяване. Постановлението е приложено в заверен от ищеца препис.

По повод това възражение , съдът намира за необходимо да отбележи следното:

Постановлението за прекратяване на наказателното производство не е предвидено между актовете по чл.412 ал.2 НК които влизат в сила. Според чл.243 ал.3 от НПК- постановлението за прекратяване на наказателното производство, което не е било обжалвано от обвиняемия или от пострадалия или неговите наследници, или от ощетеното юридическо лице, може служебно да бъде отменено от прокурор от по-горестоящата прокуратура, а когато е обжалвано, определенията на съда по чл. 243, ал. 5, т. 1 и т. 2 подлежат на проверка по реда на глава тридесет и трета "възобновяване на наказателни дела" . От цитираните разпоредби е видно, че прокурорският акт за прекратяване на наказателното постановление, не влиза в сила, дори когато е съобщен на всички засегнати лица , защото може служебно да бъде отменено от по-горестоящ прокурор, ако не е обжалвано. Следователно, стабилитета на постановлението за прекратяване на наказателното производство в смисъла на т. 4 на ТР №3/22.04.2005 година на ОСГК на ВКС, като основание за възникване отговорността на държавата за вреди от незаконни действия на правозащитни органи, изисква то да е съобщено на лицето, което претендира вредите по реда на [чл. 2, ал. 1, т. 2 ЗОДОВ](#) и лицето да не е поискало наказателното производство да продължи и то да завърши с оправдателна присъда.

В настоящия случай ищецът твърди, че това постановление му е съобщено и му е издаден заверен препис, като очевидно е ,че той е единственият който би могъл да го обжалва , а и в конкретната ситуация няма интерес от това.

Отделно от това е изтекъл и срокът ,в който акта би могъл да бъде служебно отменен ,ако не е обжалван , е изтекъл.

Поради изложеното , съдът намира ,че са така предявения иск е доказан по основание, като се присъединява към мотивите на първоинстанционния съд , който е приел, че са налице условията , взиращи в чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ, за да се приеме, че иска е доказан по основание.

За да се произнесе по размера на претенцията ,като обсъди направеното възражение за прекомерност на заплатеното адвокатско възнаграждение , въззивната инстанция съобрази следното:

Прието е по задължителен за съдилищата начин, че , тъй като в [Наказателно-процесуалния кодекс](#) не е уредена отговорността за разноси, представляващи заплатено адвокатско възнаграждение от лицето, признато за невиновно или по отношение на което наказателното производство е

прекратено, тези разноси могат да се претендират като имуществена вреда в производството за обезщетение на вреди от незаконосъобразно обвинение на основание чл. 2, ал. 1 ЗОДОВ. Тази отговорност е гражданска и се урежда от правилата на ЗЗД за отговорността от неизпълнение на общото задължение да не се вреди другиму, доколкото за отговорността на държавата за причинени вреди не са уредени особени правила в ЗОДОВ. По отношение на отговорността за вреди от неизпълнението на задължения с определено съдържание е приложимо правилото на чл. 83, ал. 2 ЗЗД, че длъжникът не дължи обезщетение за вредите, които кредиторът би могъл да избегне, като положи грижи на добър стопанин. При деликтната отговорност няма нужда от подобно правило, тъй като делинквентът дължи обезщетение само за тези вреди, които са в причинна връзка с неговото противоправно деяние. Вредите, които са в причинна връзка с неполагането на дължимата грижа от пострадалия, са следствие от неговото поведение, което прекъсва причинната връзка с противоправното деяние на делинквента и той не може да носи отговорност за тяхното обезщетяване.

Тъй като лицето има право на адвокатска защита във всеки стадий на наказателното производство, изразходваните средства в такова производство, приключило с оправдателна присъда или прекратено на основанията, посочени в чл. 2, ал. 1 ЗОДОВ представляват имуществени вреди за него. Когато ответникът възрази, че изплатеното в наказателното производство адвокатско възнаграждение е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на наказателното дело, в правомощията на съда по иска за обезщетение за вреди е да изследва дали незаконно обвиненият е положил дължимата грижа при уговарянето на адвокатското възнаграждение с оглед вида и тежестта на обвинението, интензитета на приложената процесуална принуда и очакваните усилия и труд, които адвокатът предстои да положи при осъществяването на защитата. Ако уговореното адвокатско възнаграждение надвишава съществено разумния и обичаен размер на дължимото възнаграждение, изплатеното в повече няма за причина незаконното обвинение и не е необходима последица от него. То остава за сметка на неположилия дължимата грижа пострадал и държавата не дължи обезщетение.

В конкретния случай се касае за обвинение в престъпление по 343в ал.2 във връзка с ал.1 от НК, за което престъпление е предвидено наказание от

една до три години и глоба.

Минималния размер на адвокатско възнаграждение съгласно нормата на чл.13 ал.1 т.2 от Наредбата за минималните размери на адвокатските възнаграждение/ в редакцията и към този момент/ възлиза точна на 500 лева , колкото е заплатил и ищеца безспорно , установено чрез представения договор за правна защита и съдействие.

При това положение иска се явява изцяло основателен и по размер.

Като е приел това и постановил решение , с което уважил предявения иск , първоинстанционният съд е постановил едно правилно решение ,което следва да бъде потвърдено. Тъй като се претендира законна лихва от момента на предявяване на иска , както се е произнесъл и първоинстанционният съд и в тази част решението е правилно.

С оглед изхода на спора на ответника по жалбата се дължат сторените по делото разноси в размер на 300 лева.

Мотивиран от изложеното , Пазарджишки окръжен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение на Районен съд В. , постановено по гр.д.№ 1086/2021 година, с което е осъдена Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. „Витоша“ 2 да заплати на В. В. Д., с ЕГН *****, с настоящ адрес: град В., ул. „П.“ № 8, на основание чл. 2, ал. 1, т. 3 ЗОДОВ сумата от 500 /петстотин/ лева, представляваща обезщетение за имуществени вреди, претърпени вследствие на обвинение в извършване на престъпление, за което било образувано наказателно производство № 483/2019г., по описа на РУ К. и № 1107/2019г., по описа на Районна прокуратура В., Териториално отделение К., прекратено на основание чл. 243, ал.1,т.1 във връзка с чл. 24, ал.1, т.1 от НПК, поради липса на извършено престъпление с Постановление от 10.08.2020г., ведно със законната лихва, считано от датата на подаване на исковата молба- 02.11.2021 г. до окончателното изплащане и са присъдени разноси.

Осъжда Прокуратурата на Република България, гр. София, бул. „Витоша“ 2 да заплати на В. В. Д., с ЕГН *****, с настоящ адрес: град В., ул. „П.“ № 8 разноси пред въззивната инстанция в размер на 300 лева.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____